

FRISIA ORIENTALIS.

cum: nam antea regio ista in plures partes tributa, diversis Dominis parebat. Hodie ei feliciter praeest illustris & Generosus Comes Vlicus, non suis tantum civibus à clementia, iustitia, pietate, sed vicinis quoque Belgis à prudentia, ceteris orbis principibus à natalibus & inclyto stemmate satis notus. Situs urbis ad mercaturam ita est commodus, ut nullus in toto littore Saxonico sit commodior, cum in portum, imo ad ipsam urbem ingentes corbitae onustae mercibus possint commodè appellere, mercesque suas deponere, sine minutarum navicularum opera. Sed fuit ea nostra memoria multo quam nunc est opulentior. Nam cum Belgae sub Albani imperio ex Brabantia, Flandria, Hollandia, Zelandia, & vicina etiam Frisia fugientes comiter illuc reciperentur, benedixit Principis humanitati Deus, & peregrinorum opera ex lateritia penè auream fecit Emdam, vix ut ulla in tota Belgica tunc esset res publica opulentior. Vidisses illuc quotidie ingentem navium numerum appellentem ex Gallia, Anglia, Dania, Suecia, Norwegia, & confini Belgica. Struebantur aedes, effodiebantur Euripi, portus, navalia, recipiendis condendisq; navibus. Sternebantur plateae novae, ipsa urbs ampliabatur, ut sufficere posset adventanti quotidie multitudini. Sed ex quo divina benignitas Belgas respexit, & ad suos penates concesserunt, qui antea tyrannidis metu patriam deseruerant, facta est illa aliquando desertior, sed tamen servat adhuc reliquias augustae illius dignitatis. Arcem habet in ipso portus aditu amplam, propugnaculis firmam, undique aquis marinis cinctam, ad tutelam urbis & navium. Ager vicinus planus est & compascuus, prata ampla, & pascendis armentis apta, quorum illicitam est fecundum seminum, ut non ei tantum ditioni, sed vicinis etiam gentibus sufficiat. Fuit parentum memoria haec urbs Anglorum mercatorum sedes, in quam unam pannos suos, quos antea Antwerpiam deportare consueverant, conferebant, ut inde Belgae, Germanique eos peterent: sed offensi Angli minutiis quibusdam, protinus Emda Hamburgum, hinc Stadum, inde aliò commigrarunt. Aliae praeterea sunt civitates huius regionis: Norda in primis, in agro cognomine, Emdae ambitu par aut major, pulchritudine, opibus, cultu haud dubie proxima, quanquam moenium expers, ipsa etiam maritimis dedita rebus, populo frequens, omnium rerum copia ad vitam tuendam per se affluens, fanis quondam conspicua quatuor, mole & forma praestantibus, imperio consulari à multis retrò seculis administrata, etiam antè Comitum initia. Deinde Aurica haud felici posita loco inter ericeta & saltus, solis propè nundinationibus ac mercatu pecudum fortunam sustentans suam. Comitum jam sedes est & domicilium. Tum Ievera in Ostringiis eidem

dedita studio, sine quo nec ipsa fortunam tueri posset. *Efena* porrò in Harlingiis: in iisdem *Witmundae* medio propè inter illas itinere, oppidanis munitionibus carens. Et oppida haec omnia post Nordam arcibus ferè suis, quas in lateribus habent, quam per se sunt illustriora. Fora adhuc egregia, & mercatu celebria quinque. *Wenera*, *Iemgumum*, *Lera*, *Oldershemum*, *Mariabova*. Arces quoque in agro hoc conspiciuntur plurimae: quarum clarissima Auricana, oppido suo cohaerens, item *Efensis*, *Witmundana*, *Ieverana*, munitissima autem *Orthana* in confluente *Ladae* & *Amasis* atque in conspectu *Lerae*, situ admirabili. *Stichusa* insuper, *Friburgum*, *Ostringicum*, *Berumana* in Nordanis, *Grethana* in *Amasana* ora, *Pensumana* ejusdem in agri medio, ambae sine vallo terreo, & *Ovelgunda* in *Translædanis*.

Atque haec capita Praefectarum sunt, in quas novo instituto regionem partiiri placuit, quibus praefecti praesident, à Comite, aut dominis aliis impositi. Praefectarum ratio ac nomina ita se habent: *Emdana* duplex in *Reideria* ac *Amasanae* partibus. *Grethana* tota in *Amasanae* parte Boreali. *Orthana* in *Mormeria* partim, partim in *Reideria*, partim etiam in *Translædanis*. *Stichusana* in *Mormeria*, *Translædana* superiore & *Lenganis*. *Nordana* in agri sui parte proxima, arce carens. *Verumana* in eodem agro. *Auricana* in *Broecmeria*, & pagis circumjectis: *Friburgica* in parte *Ostringiae* ad intimum *Iadae* sinum. *Pensumana* inter *Emdanam* & *Grethanam* media, quatuor solum vicis complexa. Haec tenus Comitum omnes. Ceterae quoque jure, quaeve injuria, à Comitatu, cui adscriptae ab Imperatore erant, dudum recessere: *Efensis*, *Witmundana*, *Ieverana*, *Ovelgunna*. His porrò interjectae sunt nobilium ditionum complures, è quarum numero praecipuae, *Oldershemia* ad *Amasim*, praeter ipsum *Oldeshemum* parochias habens sex: *Cnipensis* in *Wangria*, pulcherrima cum arce, sede Baronis *Cniphusii*, parochiis comprehensa tribus. *Dormumana* in extremo agri Nordani angulo, *Harlingiae* confini juxta oram: *Godensis* inter *Ostringios*: *Lutesburgica* in Nordanis. Reliquas mitto. Caenobia ad haec plus minus xxx. Sed memoratu praeter ceteris digna, *Silomonachum* in *Amasanae* medio, *Alandia*, *Appinga*, *Dichhusa*, *Blauhufsa*, *Vallis Mariae*, quod & vetus coenobium vocant, ac *Dominicanum* apud Nordanos, *Thedinga* in *Mormeriis* ad paludum uligines, situ humili. Ita inter *Auricensium* nemora, *Mariae* Campus in *Harlingiis* *Efena* proximum, *Veldense*, non procul *Ievera* distans.

Populus universus principis sui amantissimus, atque hoc adeò insitum habens, ut illius honori & voluntati, si aequi leges non excedat, omnia ferè sua posthabeat, ejusdemque fortuna fortunam suam metiri soleat.

Norda.

Aurica.

Ievera.

Efena.

Fora.

Arces.

Praefectura.